

Бібліографічний опис статті:

Величко В.А. Напрями та особливості формування інформаційно-аналітичного забезпечення протидії рейдерству на паливно-енергетичних підприємствах / В. А. Величко // Актуальні проблеми інноваційної економіки. – 2018. – № 2. – С. 87-93.

Velychko V. A. (2018) Areas and peculiarities of formation of informational and analytical support for counteraction to raiding at fuel and energy enterprises. Actual problems of innovative economy, No 2, pp. 87-93.

УДК 330.341.5

**КРЮКОВА І. О., доктор економічних наук, доцент,
Одеський державний аграрний університет**

**БЕЗПЕКА ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ АГРАРНОГО
СЕКТОРУ: СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ТА АРХІТЕКТУРА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ**

Крюкова І. О. Безпека інноваційного розвитку підприємств аграрного сектору: сучасні тенденції та архітектура забезпечення.

У статті досліджено сутність категорії «інноваційна безпека» та склад її основних елементів. Проаналізовано сучасний рівень безпеки інноваційного розвитку бізнес-суб'єктів аграрної економіки. Визначено комплекс ризиків і загроз безпеці інноваційного розвитку аграрного сектору. Досліджено сучасний рівень фінансування наукової діяльності в Україні в порівнянні з провідними країнами світу та склад основних країн-інвесторів вітчизняного сільського господарства. Визначено місце Одеської області у національному рейтингу інноваційної активності бізнес-структур. Обґрунтовано порядок взаємодії та склад елементів сучасної архітектури безпеки інноваційного розвитку підприємств аграрного сектору.

Ключові слова: інноваційний розвиток, інноваційна безпека, інноваційна активність, підприємства, аграрний сектор, фінансування наукової діяльності, архітектура безпеки інноваційного розвитку.

Постановка проблеми у загальному вигляді. Світовою та вітчизняною теорією і практикою переконливо доведено, що одним з найбільш дієвих інструментів забезпечення конкурентоспроможності національної економіки є підвищення рівня її інноваційної активності. За даними всесвітнього економічного форуму у 2016 р. у рейтингу глобальної конкурентоспроможності національних економік Україна зайняла 85 місце серед 138 країн. У 2015 році Україна посідала 79 місце, у 2015р. - відповідно 76. [1, 2]. Із дванадцяти складових інтегрального індексу конкурентоспроможності світових економік три складові пов'язані з інноваційною діяльністю: технологічний рівень розвитку національних економік, конкурентоспроможність компаній, інноваційний потенціал. Аграрний сектор завжди був базовою галуззю економіки України, яка визначала потужність національного експортного потенціалу та формувала

позиції України на світовому та європейському ринках. У зв'язку з цим, саме інноваційна складова аграрної економіки сьогодні в значній мірі визначає рівень конкурентоспроможності України та її економічний статус у світовому господарському просторі.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Теоретичним і практичним розробкам у сфері інноваційного розвитку і забезпечення інноваційної безпеки аграрного виробництва приділяється значна увага з боку провідних вітчизняних науковців, серед яких значний вклад зробили: Гудзь О. Є., Данько Ю. І., Красноручський О. О., Лобас М. Г., Лупенко Ю. О., Мазнев Г. Є., Малік М. Й., Россоха В. В., Саблук П. Т., Федулова Л. І., Шпикуляк О. Г. та інші.

Формулювання цілей статті. Метою даної статті є оцінка сучасного рівня інноваційної безпеки аграрного сектору економіки України та обґрунтування

концептуальних засад архітектури інноваційного розвитку агроформувань.

Виклад основного матеріалу дослідження. У відповідності з Законом України «Про основи національної безпеки України» основними її елементами є: економічна безпека, демографічна безпека, екологічна, продовольча безпека, інноваційна, інформаційна безпека, політична [3].

Під інноваційною безпекою підприємства розуміють послідовну, заплановану, цілеспрямовану, комплексу діяльність підприємства щодо зміни кожного з елементів бізнесу певного підприємства, викликану попитом, обумовлену науково технічним прогресом і спрямовану на діючу організаційну структуру, технологічні процеси, стиль і методи управління продукцією що випускається, джерела сировини та матеріалів, ринки збуту, документообіг та інше [4].

Більшість вітчизняних науковців розглядають проблему сутності та забезпечення безпеки інноваційного підприємства (регіону) у контексті одного з видів економічної безпеки відповідного рівня управління господарськими відносинами.

Сухоруков А. І. інноваційну безпеку трактує як послідовну, заплановану, цілеспрямовану, комплексну діяльність підприємства щодо зміни кожного з елементів бізнесу певного підприємства, спричинену попитом, обумовлену науково-технічним прогресом і спрямовану на діючу організаційну структуру, технологічні процеси, стиль і методи управління, виготовлену продукцію, джерела сировини й матеріалів, ринки збуту, документообіг та ін. [5].

Сучасні реалії та необхідність досягнення конкурентних переваг на світовому ринку зумовили зміну концептуальних акцентів теорії і практики господарювання, центральне місце в яких займає спектр ключових підходів до формування науково-методологічних засад досягнення інноваційної безпеки підприємства, як практично єдиного варіанта успішного існування і розвитку. В якості такого ключового підходу вважаємо доцільним запропонувати методологічні

засади формування єдиної системи безпеки інноваційного розвитку. Основними складовими системи безпеки інноваційного розвитку підприємства задля забезпечення відповідного рівня конкурентоспроможності реалізації стратегії ефективного розвитку господарюючого суб'єкта мають стати: техніко-технологічна безпека, яка створює передумови для формування виробничої безпеки, інтелектуальна безпека, інформаційна безпека, економічна та маркетингова безпека (рис 1.). У Законі «Про основи національної безпеки України» серед основних загроз у науково-технологічній сфері виділяються наступні: наростаюче науково-технологічне відставання України від розвинутих країн; неефективність державної інноваційної політики, механізмів стимулювання інноваційної діяльності; низька конкурентоспроможність продукції; нерозвиненість внутрішнього ринку високотехнологічної продукції; зниження внутрішнього попиту на підготовку науково-технічних кадрів для внутрішніх потреб країни [3]. Науковці у складі ризиків та загроз інноваційної безпеки бізнес-суб'єктів виділяють три блоки: 1) технологічні ризики; 2) ринкові ризики; 3) проектні ризики [6, 7, 8].

В якості основних загроз інноваційного розвитку бізнес-суб'єктів аграрного сектору сьогодні слід виділити: 1) низьку ступінь трансферту новітніх технологій [9]; 2) неефективний механізм підтримки інновацій та фінансування інноваційної діяльності з боку держави; 3) недостатньо розвинену інфраструктуру та логістику ринку інновацій в Україні [10]; 4) високі економічні ризики підприємницької діяльності; 5) низькоефективний механізм захисту інтелектуальних прав. Для оцінки рівня інноваційної безпеки підприємницьких структур Законом передбачено система індикаторів із пороговими значеннями мінімального рівня, зокрема: 1) питома вага видатків держави на науку у ВВП, % (не менше 1,7-2,0); 2) частка підприємств, що впроваджують інновації (не менше 50%); 3) кількість спеціалістів, які виконують науково-технічні роботи, на 1000 осіб (не менше 9);

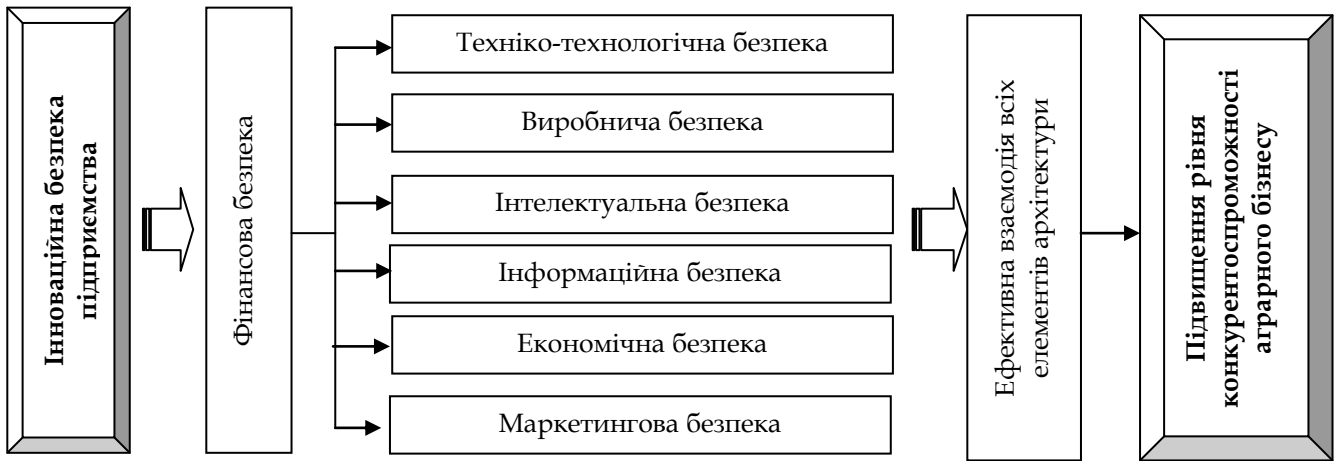

Рис. 1. Елементи інноваційної безпеки аграрного підприємства

4) відношення кількості впроваджених об'єктів інтелектуальної власності до зареєстрованих (не менше 90%) [3]. Дослідження рівня інноваційної активності

провідних країн світу показують стабільну тенденцію нарощування витрат на наукові дослідження у структурі валового внутрішнього продукту (рис. 2).

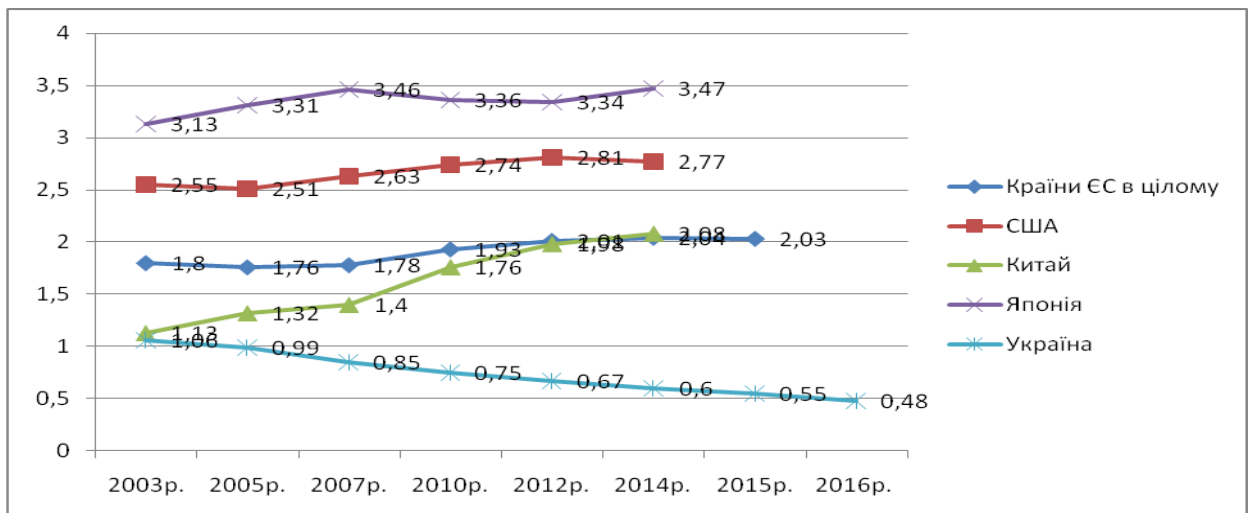

Рис. 2. Частка витрат на наукові дослідження у структурі ВВП країн світу, %

Серед країни Європейського Союзу зайвим рівнем фінансування витрат на наукову діяльність у складі ВВП визначаються Швеція (3,26%), Фінляндія (3,17%). Австрія (3,07%), Німеччина (2,87%) [11]. Як свідчать дані, частка витрат на наукові дослідження у структурі ВВП України за 2003-2016рр. скоротилась практично вдвічі (з 1,06% до 0,48%) [12]. Така тенденція, фактично, становить реальну загрозу для формування конкурентоспроможної національної економіки країни, в т.ч. аграрного сектору, та, значно обмежує можливості нарощування і реалізації інноваційного потенціалу, яким сьогодні володіє Україна.

Загрозливими тенденціями визначається, також, фактичний рівень інноваційної активності підприємств аграрної сфери (табл. 1).

Як свідчать дані статистичних спостережень, середній рівень інноваційної активності сільськогосподарських підприємств України залишається досить низьким в контексті із індикаторами безпеки інноваційного розвитку - 15,2%. При цьому, з цієї кількості бізнес-суб'єктів в повній мірі активними є близько п'ятої частини, оскільки остання кількість підприємств здійснювала або часткові інновації (продуктові, маркетингові, процесові) або перервані інновації [12].

Індикатори рівня інноваційної безпеки аграрного сектору

Індикатори	Роки								2016 р. до 2005 р. (+,-)
	2005	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	
Питома вага державних витрат на інноваційну діяльність у структурі ВВП, %	0,38	0,34	0,29	0,33	0,33	0,27	0,19	0,15	-0,23
Питома вага витрат на інноваційну діяльність у структурі ВВП, %	0,78	0,75	0,65	0,67	0,70	0,60	0,55	0,48	-0,3
Кількість інноваційно активних с.-г. підприємств, тис. од.	-	1,2	0,8	1,4	1,3	1,2	0,7	0,9	x
Частка інноваційно активних с.-г. підприємств, %	9,3	9,8	10,7	12,1	13,4	15,5	15,0	15,2	+5,9
Кількість спеціалістів, які виконують науково-технічні роботи, на 1000 осіб сільської місцевості	463	418	376	366	371	350	342	352	-111,0

Джерело: Розраховано за даними [13] та Державної служби статистики України [12, 14]

Досить високим рівнем визначається фактичний індикатор кількості наукових кадрів в розрахунку на 1000 осіб мешканців сільських територій, – незважаючи на його зниження, значення у 2016 р. становить 352 особи (при нормативному значенні даного індикатора безпеки інноваційного розвитку не менше 9 осіб). Таке співвідношення пояснюється, перш за все, різкими тенденціями скорочення кількості населення села та сільських територій, яке сьогодні в Україні залишається одним з найбільших у світі – близько 31%.

Як свідчать польові дослідження, серед основних причин низького рівня інноваційної активності бізнес-суб'єктів аграрного сектору керівники називають: обмеженість фінансових ресурсів на активну інноваційну діяльність; високу вартість кредитних ресурсів для агровиробників; обмеженість державних грантів та програм підтримки інноваційного розвитку для більшості малих та середніх сільськогосподарських підприємств та сільських територій; ризикованість сфери діяльності, що, в окремих випадках, не надає можливостей окупності додаткових витрат.

Практичний досвід свідчить, що найвищим рівнем інноваційної активності визначаються ті бізнес-структури, зокрема, аграрної сектору, які характеризуються більшим розміром та масштабами діяльності – у сільському господарстві - агрохолдинги. Так, найвищий рівень інноваційної активності діяльності спостерігається на підприємствах України, де кількість середньорічних працівників становить 250

осіб і більше (38,8%), найнижчий рівень – на підприємствах, де кількість персоналу становить менше 50 осіб (11,3%). Аграрна сфера при цьому не є виключенням [12].

Поряд з цим, близько 83% агроформувань Одеської області на постійній основі використовують новітні сорти та гібриди сільськогосподарських культур, нові види мінеральних добрив та хімічних засобів захисту рослин. Висока конкуренція на аграрному ринку сьогодні постає головним стимулом розвитку сільськогосподарських підприємств на інноваційних засадах. В цілому, Одеська область у розрізі регіонів України є однією з найбільш активних у інноваційному відношенні адміністративних одиниць (табл. 2).

Таблиця 2

Місце Одеської області у національному рейтингу інноваційної активності підприємств

Показники	Місце у рейтингу	
	2015р.	2016р.
Кількість організацій, які здійснювали наукову діяльність	4	4
Підготовка наукових кадрів	3	4
Кількість працівників, задіяних у виконанні наукових досліджень	4	5
Фінансування витрат на наукову діяльність	6	7
Частка інноваційно активних підприємств, %	6	6
Обсяг реалізованої інноваційної продукції	7	10

Джерело: Розраховано за даними Державної служби статистики України [12]

Лідерами здійснення інновацій в Україні сьогодні виступають: Харківська область, Дніпропетровська область, Запорізька та м. Київ. Головною проблемою активізації інноваційної діяльності та інноваційних перетворень у аграрній сфері, як і в цілому по національній економіці, залишається питання покращення інвестиційного забезпечення інноваційних процесів. Обмеженість вітчизняних інвестиційних потоків актуалізує питання покращення інвестиційного клімату аграрного сектору та нарощування іноземних інвестицій у сільське господарство України. Так, за даними Н. І. Рижикової, основними інвесторами у сільське господарство України сьогодні є: Кіпр (317 млн. дол. США), Великобританія (133 млн. дол. США), Данія (56,8 млн. дол. США), США (51,5 млн. дол.), Німеччина (41,1 млн. дол. США), Австрія (28,9 млн. дол. США), Франція (20,7 млн. дол. США) [15].

Низький рівень інноваційної активності вітчизняних агроформувань доповнюється існуючими проблемами обліково-аналітичної та інформаційної підтримки сучасного агроменеджменту. В якості ключових проблемних аспектів, властивих сучасному стану їхньої діяльності, можна виділити: 1) відсутність державної статистичної інформації відносно рівня інноваційної активності саме сільськогосподарських підприємств. Так, суспільна інформація відносно джерел фінансування інновацій, структури інновацій та рівня інноваційної активності вітчизняних підприємств стосується, перш за все, підприємств промисловості. Підприємства сфери сільського господарства, лісового господарства та рибного господарства (серія А, розділ 01-03 за діючої класифікацією видів економічної діяльності) не потрапили в загальний рейтинг інноваційної активності підприємств національної економіки. Разом з тим, досить високим рейтингом визначаються підприємства харчової промисловості, розвиток яких базується на сільському господарстві.

2. Обмежений характер і зміст фінансової звітності аграрних підприємств, в

якій практично відсутня інформація щодо розміру та структури витрат на інноваційний продукт (представлені, переважно, у розрізі капітальних інвестицій) та досягнутого ефекту від їх понесення [16]. Це, в свою чергу, значно ускладнює процес розробки та оцінки ефективності галузевих програм інноваційного розвитку сільського господарства.

3. Відсутність практики аналітичної діагностики рівня результативності витрат на інноваційну діяльність безпосередньо у діяльності сучасного агроменеджменту більшості малих та середніх сільськогосподарських підприємств.

Підвищення рівня інноваційної безпеки підприємств аграрного сектору сьогодні потребує комплексного підходу, який включатиме обґрунтування стратегічних завдань, векторів та інструментів інноваційної політики на всіх рівнях господарського управління, що відображається у формуванні архітектури інноваційного розвитку агроформувань (рис. 3).

Висновки. Проведені дослідження показали, що безпеку інноваційного розвитку підприємств аграрного сектору слід розглядати у контексті її основних складових: техніко-технологічної, виробничої, інтелектуальної, інформаційної, кадрової, економічної, маркетингової. В сучасних реаліях має місце значна невідповідність частки витрат на інноваційний розвиток у структурі ВВП України більшості країн ЄС та світу. Рівень інноваційної активності вітчизняних аграрних формувань є досить низьким (близько 15%), не відповідає критеріям сталого розвитку та значно стримує можливості підвищення рівня конкурентоспроможності вітчизняної аграрної сфери на світовому ринку. Для реалізації стратегічних завдань забезпечення інноваційної безпеки аграрного сектору необхідним є комплексний підхід в рамках єдиної архітектури інноваційного розвитку вітчизняних сільськогосподарських підприємств.

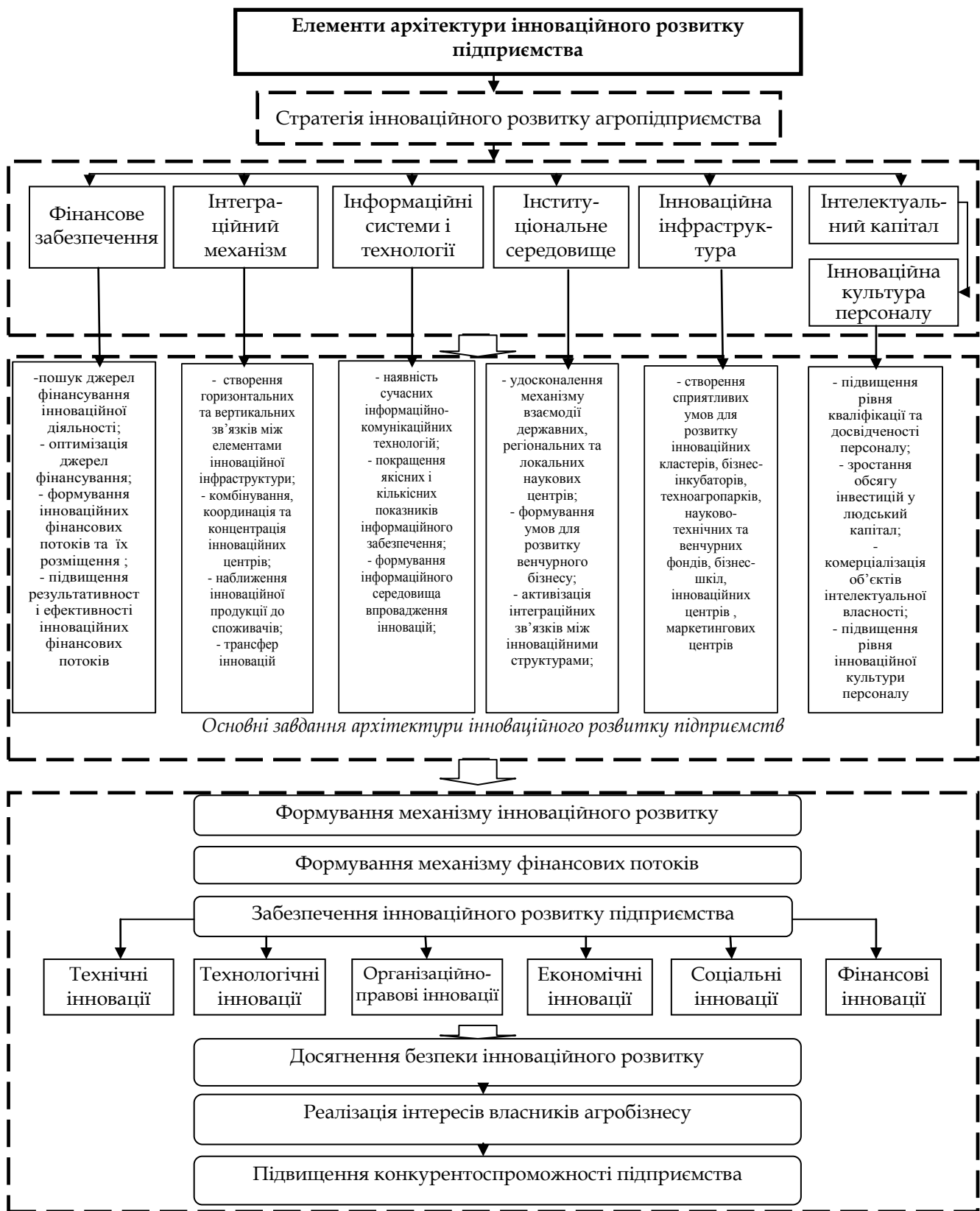

Рис. 3. Архітектура безпеки інноваційного розвитку підприємств аграрного сектору

Література.

1. Рейтинг країн світу за рівнем глобальної конкурентоспроможності за версією всесвітнього економічного форуму. - [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://gtmarket.ru/ratings/global-competitiveness-index>

2. Global Innovation Index 2015 Report. Effective Innovation Policies for Development [Electronic resource]. – Mode of access: http://www.wipo.int/edocs/pubdocs/en/wipo_gii_2015.pdf
3. Про основи національної безпеки України: Закон України від 19.06.2003 № 964-IV. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/T030964.html
4. **Максимова Т. С.** Формування інноваційної політики підприємства / **Т. С. Максимова, О. В. Філімонова, К. В. Лиштван** // Економічний вісник Донбасу.- 2010. - № 2(20). - С.181-183.
5. Методичні рекомендації щодо оцінки рівня економічної безпеки України. / За ред. **А. І. Сухорукова**. – К. : Національний інститут проблем міжнародної безпеки, 2003.– 64 с.
6. **Красноручський О. О.** Адаптаційний інструментарій управління конкурентоспроможністю аграрних підприємств / **О. О. Красноручський, Ю. О. Зайцев** // Український журнал прикладної економіки. – 2016. – Том 1. – № 1. – С. 100-113.
7. **Лобас М. Г.** Управління інноваційно-технологічним розвитком агросфери: [монографія] / **М. Г. Лобас, В. В. Россоха, Д. О. Соколов**; за ред. **М.Г. Лобаса**. – К. : ННЦ «ІАЕ», 2016. – 416 с.
8. **Мандич О. В.** Стратегії конкурентоспроможного розвитку аграрних підприємств: [монографія] / **О. В. Мандич**. – Харків: «Точка», 2017. – 332 с.
9. **Лупенко Ю.О.** Пріоритетні напрями інноваційної діяльності в аграрній сфері України / **Ю. О. Лупенко** // Економіка АПК. – 2014. – № 12. – С. 5-11.
10. **Саблук П. Т.** Інноваційна діяльність в аграрній сфері: інституціональний аспект : [монографія] / **П. Т. Саблук, О. Г. Штикуляк, Л. І. Курило** та ін. – К. : ННЦ ІАЕ, 2010. – 706 с.
11. Фінансування наукових досліджень в Україні та світі. Економічний дискусійний клуб. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://edclub.com.ua/analityka/finansuvannya-naukovyh-doslidzhen-v-ukrayini-ta-sviti>.
12. Статистичний щорічник «Наука, технології та інновації за 2016р.». – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ukrstat.gov.ua>
13. **Мазнеф Г. Є.** Управління інноваційним розвитком аграрних підприємств / **Г. Є. Мазнеф** // Актуальні проблеми інноваційної економіки. – 2017. - № 2. – С. 25-31.
14. Статистичний щорічник «Сільське господарство України» за 2016р. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ukrstat.gov.ua>
15. **Рижикова Н. І.** Управління інноваційно-інвестиційною діяльністю підприємств та об'єднань агропромислового виробництва: стратегії, механізми та інструменти: [монографія] / **Н. Ф. Рижикова**. – Харків: «Смугаста типографія», 2017. – 400 с.
16. **Брик Г. В.** Обліково-аналітичне забезпечення інноваційної діяльності сільськогосподарських підприємств / **Г. В. Брик** // Глобальні та національні проблеми економіки. – 2016. - № 4. – С. 905-910. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://global-national.in.ua/archive/14-2016/181.pdf>.

References.

1. Reiting krain svitu za rivnem globalnoy konkurentospromozhnosty za versiy vesvitnogo forumu. [The ranking of countries around the world in terms of global competitiveness, according to the World Economic Forum]. [Electronic resource]. – Retrieved from <http://gtmarket.ru/ratings/global-competitiveness-index>. [in Ukrainian].
2. Global Innovation Index 2015 Report. Effective Innovation Policies for Development. [Electronic resource]. – Retrieved from: http://www.wipo.int/edocs/pubdocs/en/wipo_gii_2015.pdf [in English].
3. Pro osnovy nacionalnoy bezpeky Ukrainy (2003). Zakon Ukrainy, No 964-IV. [On the basis of national security of Ukraine]. [Electronic resource]. – Retrieved from http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/T030964.html. [in Ukrainian].
4. **Maksimova T. S., Filimonova T. S., Lyshtvan K. V.** (2010). Formuvannya innovatsiynoy polityky pidpriemstv [Formation of enterprise innovation policy]. Ekonomichnyy vsnyk Donbasu, No 2(20), P. 181-183. [in Ukrainian].
5. Metodychny rekomendaciy ocinky rivnya ekonomichnoy bezpeky Ukrainy (2003). [Methodological recommendations for assessing the level of economic security of Ukraine]. Ed. **A. I. Sukhorukov**. – K.: National Institute for International Security Problems, 64 p. [in Ukrainian].
6. **Krasnorutsky O. O., Zaitsev Yu. O.** (2016). Adaptatsiyniy instrumentariy upravlinnya konkurentospromozhnistu agrarnykh pidpriemstv [Adaptive tools for managing the competitiveness of agrarian enterprises]. Ukrainskiy zhurnal prikladnoy ekonomiky, No 1, Vol. 1, P. 100-113. [in Ukrainian].
7. **Lobas M. H.** (2014). Upravlinnya innovatsiyno-tekhnologichnym rozvytkom ahrosfery [Management of innovative-technological development of Agrosphere]. Kyiv: NNTs «IAE», 416 p. [in Ukrainian].
8. **Mandyuch O. V.** (2017). Strategiy konkurentospromozhnogo rozvytku agrarnykh pidpriemstv [Strategies for competitive development of agrarian enterprises]. Kharkiv: «Point» 2017 – 332 p. [in Ukrainian].

9. *Lupenko Yu. O.* (2014). *Priorytetni napryamy innovatsiynoyi diyal'nosti v ahrarniy sferi Ukrainy [Priority directions of innovation activity in the agrarian sphere of Ukraine]*. *Ekonomika APK*, No 12, P. 5-11 [in Ukrainian].
10. *Sabluk P. T.* (2010). *Innovatsiyna diyalnist v ahrarniy sferi: instytutsional'nyy aspekt [Innovation in the agricultural sector: institutional aspect]*. Kyiv: NNTs IAE, 706 p. [in Ukrainian].
11. *Finansuvannya naukovykh doslidzhen v Ukrainy ta svity. Economichnyi diskusiynyi klub. [Financing scientific research in Ukraine and in the world. Economic Discussion Club]*. Retrieved from <http://edclub.com.ua/analitika/finansuvannya-naukovykh-doslidzhen-v-ukrayini-ta-sviti>. [Electronic resource]. – [in Ukrainian].
12. *Naukova ta innovaciyna dialnyst v Ukrainy za 2016 r. [Scientific and innovative activity in Ukraine for 2016]*. Derzavna sluzhba statystyky Ukrainy. Kyiv. [Electronic resource]. – Retrieved from <http://www.ukrstat.gov.ua> [in Ukrainian].
13. *Maznev G. Ye.* (2017). *Upravlinnya innovatsiynym rozvytkom agrarnykh pidpriemstv [Management of innovative development of agrarian enterprises]*. *Actualnye problem inovaciynoy ekonomiky*, No 2, P. 25-31 [in Ukrainian].
14. *Sil'ske gospodarstvo Ukrainy za 2016 r. [Agriculture of Ukraine for 2016]*. Derzavna sluzhba statystyky Ukrainy. Kyiv. [Electronic resource]. – Retrieved from <http://www.ukrstat.gov.ua> [in Ukrainian].
15. *Ryzhikova N. I.* (2017). *Upravlinnya innovaciyno-investiciynoyu dizlnictyu pidpriemstv ta obednan agropromislovogo vyrobnytva: strategiy, mehanizmy i instrument. [Management of innovation and investment activity of enterprises and associations of agro-industrial production: strategies, mechanisms and tools]*. Kharkiv, 332 p. [in Ukrainian].
16. *Brik G. V.* (2016). *Oblikovo-analitychne zabezpechennya innovaciynoy diyal'nosti silskogospodarskykh pidpriemstv [Accounting and analytical support of innovative activity of agricultural enterprises]*. *Globalny ta nacionalny problem ekonomiky*, No 4, P. 905-910. [in Ukrainian].

Аннотація.

Крюкова І.А. Безопасность инновационного развития предприятий аграрного сектора: современные тенденции и архитектура обеспечения.

В статье исследована сущность категории «инновационная безопасность» и состав ее основных элементов. Проанализирован современный уровень безопасности инновационного развития бизнес - субъектов аграрной экономики. Определен комплекс рисков и угроз безопасности инновационного развития аграрного сектора. Исследовано современное состояние финансирования научной деятельности в Украине по сравнению с ведущими странами мира, а также состав основных стран-инвесторов отечественного сельского хозяйства. Определено место Одесской области в национальном рейтинге инновационной активности бизнес - структур. Предложен порядок взаимодействия и состав элементов современной архитектуры безопасности инновационного развития предприятий аграрного сектора.

Ключевые слова: инновационное развитие, инновационная безопасность, инновационная активность, предприятия, аграрный сектор, финансирование научной деятельности, архитектура безопасности инновационного развития.

Abstract.

Kryukova I.A. Safety of innovative development of agricultural enterprises: modern trends and security architecture.

The essence of the category «innovation security» and the composition of its main elements are considered in the article. The modern level of security of innovative development of business entities of the agrarian economy has been analyzed. The list of risks and threats to the security of innovative development of the agricultural sector is defined. The current state of funding research activities in Ukraine compared with the world's leading countries has been investigated. The composition of the main countries-investors of domestic agriculture has been also investigated here. The place of the Odessa region in the national rating of innovative activity of business structures is defined. The order of interaction and the composition of the elements of the modern architecture of the security of innovative development of enterprises in the agricultural sector are proposed.

Key words: innovative development, innovative security, innovation activity, enterprises, agrarian sector, financing of scientific activity, security architecture of innovative development.

Стаття надійшла до редакції 02.02.2018 р.

Бібліографічний опис статті:

Крюкова І. О. Безпека інноваційного розвитку підприємств аграрного сектору: сучасні тенденції та архітектура забезпечення. / І. О. Крюкова // Актуальні проблеми інноваційної економіки. – 2018. – № 2. – С. 93-100.

Kryukova I. A. (2018) *Safety of innovative development of agricultural enterprises: modern trends and security architecture. Actual problems of innovative economy*, No 2, pp. 93-100.